

Provinciale Staten

Clustercode Ruimte
Ons kenmerk DOC-00733238
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 4 februari 2025
Verzonden 4 februari 2025

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op aanvullende schriftelijke vragen

Van het lid : K. Mertens
Fractie : GroenLinks
Inzake : Ontgronding Graetheide naar aanleiding van uw antwoorden d.d. 3 december 2024

Vraag 1.

Kunt u aangeven wat de precieze locatie voor het hoogspanningsstation gaat worden?

Antwoord.

Per besluit van 10 december 2024 hebben wij het Verkenningdocument kansrijke oplossingen verzwaring Maasbracht-Graetheide en de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (cNRD) vastgesteld. In deze documenten wordt een afweging gemaakt wat het voorkeursalternatief is voor de aanlanding op het 380 kV-hoogspanningsstation Maasbracht van de verzwaarde hoogspanningsverbinding en wat het voorkeursalternatief is voor het nieuwe 380/150 kV-combi-hoogspanningsstation Graetheide. U treft deze documenten aan via www.limburg.nl/energienetwerk. Alles overwegend heeft de locatie Greenfield Zuid, zoals aangegeven op pagina 22 van de concept-NRD en nevenstaand weergegeven de voorkeur.

Nadere uitwerking richting het ontwerp-projectbesluit zal de definitieve situering binnen deze locatie bepalen. Daarbij merken we nu al reeds op dat er geen aanleiding is om binnen dit project de Oude Postbaan aan zijn verkeersfunctie te onttrekken.

Vraag 2.

De voorgenomen uitbreiding van het Brightlands Chemelot Campus is ook in het gebied, tegen het Lexhybos aan, voorzien. Kunt u op een kaart aanduiden hoe én het Lexhybos in zijn geheel behouden kan blijven, én het TenneT station van 30 hectare hier een plek krijgt en de voorziene uitbreiding van de Brightlands Chemelot Campus hier vorm kan krijgen?

Antwoord.

Het proces is nog niet zover dat we dit op een kaart kunnen weergeven. Ten behoeve van het onder vraag 1 vermelde Verkenningdocument hebben we samen met de gemeente Sittard-Geleen en TenneT met de Stichting Chemelot, Brightlands Chemelot Campus, dsm-firmenich en USG hierover het gesprek gevoerd. Laatste partijen zijn gezamenlijk tot de conclusie gekomen dat binnen het zoekgebied ruimte is voor de campusontwikkeling en een 380 kV/ 150 kV-station. De volgende fase (verkenning) van het project zal meer uitsluitsel geven. Tijdens deze verkenningfase zullen de nodige onderzoeken worden verricht en zal ook in kaart worden gebracht hoe het station exact gesitueerd gaat worden. We dienen deze situering te beoordelen op de aanduiding 'Natuurnetwerk Limburg' van het Lexhy-bos in de Omgevingsverordening Limburg. We kijken hoe we de natuurwaarden zo goed als mogelijk kunnen behouden.

Vraag 3.

Bent u het met ons eens dat voor het realiseren van in vraag 2 genoemde ontwikkelingen op de Lexhy en het ook nog willen toestaan van grindwinning en grindverwerking op het aangrenzende Graetheidegebied in samenhang met elkaar een onaanvaardbaar groot beslag legt op nu nog open groene ruimte in dit toch al zwaar belaste gebied in de Westelijke Mijnstreek? Zo nee waarom niet?

Antwoord.

We staan voor een goede Omgevingskwaliteit. Alle belangen en aspecten nemen we mee in onze brede afweging om tot een goede ruimtelijke inrichting van een gebied te komen.

Eén van de af te wegen aspecten betreft een potentiële ontgronding. Omdat het nog onduidelijk is of door de firma L'Ortye een aanvraag voor het ontgronden op het Graetheidegebied ingediend wordt en zo ja, waar en op welke wijze verzocht wordt deze ontgronding en de grindverwerking plaats te laten vinden en hoe de herinrichting van het gebied na een eventuele ontgronding gaat uitzien, kan hier op dit moment geen antwoord op gegeven worden. Mocht er een aanvraag voor het ontgronden ingediend worden, dan dienen we deze te toetsen aan de geldende (wettelijke) vereisten waarbij ook maatschappelijke meerwaarde en draagvlak een rol spelen.

De aanleg van een gebied ten behoeve van een natuurlijke en/of recreatieve ontwikkeling en/of het voorzien in het voldoende voorhanden hebben van regionale/nationale grondstoffenvoorziening maken onderdeel uit van de maatschappelijke meerwaarde afweging.

Verder wordt verwezen naar de beantwoording van de eerdere Statenvragen 4 en 5 van 3 december 2024 (zie: <https://limburg.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/f8cd6735-f19e-42c6-9cc1-ee54ff7cbf27>)

Volledigheidshalve is de beantwoording op voornoemde vragen 4 en 5 nogmaals weergegeven.

Antwoord op vraag 4 (d.d. 3 december 2024):

"Er zijn drie vereisten waar een ontgrondingsaanvraag aan moet voldoen, wil er sprake kunnen zijn van positieve besluitvorming:

- 1. De ontgroning mag geen andere wettelijke regels schaden, oftewel moet voldoen aan wet- en regelgeving.*
- 2. De herinrichting na ontgroning moet planologisch verankerd kunnen worden, met de nadruk op kunnen. Bij de besluitvorming wordt door de Provincie Limburg getoetst of de herinrichting na ontgroning aansluit op de functie(s) zoals die/deze zijn opgenomen in het omgevingsplan van de gemeente. Niet meer wordt getoetst of de ontgrondingsactiviteit sec aansluit op de functie(s) die in het omgevingsplan door de gemeente aan de locatie is/zijn toegedeeld. Indien de ontgroning niet aansluit bij de functies uit het omgevingsplan, dan is het aan de gemeente om dit planologisch mogelijk te maken.*
- 3. Als laatste onderdeel, wordt getoetst of de ontgroning passend is binnen de gestelde beleidseisen uit de Omgevingsvisie Limburg. Wat zijn de gestelde beleidseisen:*
 - 1. Een ontgroning moet bijdragen aan het realiseren van een maatschappelijk gewenste functie of aan het verbeteren van het functioneren van een maatschappelijk gewenste functie.*
 - 2. Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer(s) om te zorgen voor zoveel mogelijk draaqlak in de omgeving*
 - 3. De winning van bouwgrondstoffen moet plaatsvinden als onderdeel van een project met een meervoudige doelstelling.*
 - 4. De winning van bouwgrondstoffen moet plaatsvinden als onderdeel van een project met een zo groot mogelijk maatschappelijke meerwaarde.*
 - 5. De winning van bouwgrondstoffen moet plaatsvinden als onderdeel van een project met voldoende draaqlak.*
 - 6. Nut en noodzaak van winning moet worden aangetoond in het licht van de gewenste transformatie naar een circulaire economie conform hoofdstuk 21 (Economie) uit de Omgevingsvisie Limburg. Terzijde: de verwachting is niet dat deze transformatie in 2050 de onafhankelijkheid van bouwgrondstoffen winning volledig heeft opgevangen.*
 - 7. Bij de winning van zand en grind gaat de voorkeur uit naar projecten die bijdragen aan de gebiedsontwikkeling.*

De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de maatschappelijke meerwaarde of aan het verbeteren van het functioneren van een maatschappelijk gewenste functie betreft maatwerk.

Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- De aanleg van een gebied ten behoeve van een natuurlijke en/of recreatieve ontwikkeling en/of;*
- Regionale/nationale grondstoffenvoorziening.*

De firma L'Ortye heeft nog onvoldoende informatie verstrekt over de herinrichting van het gebied na een eventuele ontgroning. Wij kunnen daarom op dit moment nog geen standpunt innemen over het realiseren van voldoende maatschappelijke meerwaarde of aan het verbeteren van het functioneren van een maatschappelijk gewenste functie, die de vergunningverlening zou legitimeren.

Antwoord op vraag 5 (d.d. 3 december 2024):

In de Omgevingsvisie Limburg staat opgenomen dat de winning van bouwgrondstoffen moet plaatsvinden met een zo groot mogelijk maatschappelijke meerwaarde én voldoende draagvlak.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om te zorgen voor zoveel mogelijk draagvlak in de omgeving.

Het zorgdragen voor zoveel mogelijk draagvlak betekent niet dat iedere belanghebbende ook moet instemmen met de ontgroning. Het is van belang dat initiatiefnemer zich zichtbaar voldoende heeft ingespannen om draagvlak te creëren en erin geslaagd is om dit draagvlak ook zoveel mogelijk te bereiken. Hierbij vindt Gedeputeerde Staten het standpunt van de betreffende gemeenteraad/bestuur ook van belang."

Vraag 4.

Bent u het met ons eens dat hier keuzes gemaakt moeten worden en het niet zo kan zijn dat hier nagenoeg alle open groen gebied en heel veel hectares aan agrarische gronden van de Lexhy en Graetheide ingevuld gaan worden met economische activiteiten. Welke keuzes maakt u?

Antwoord.

Zie het antwoord op vraag 3.

Wij kunnen daarom op dit moment nog geen standpunt innemen over de (on)wenselijkheid van een ontgroning op het Graetheideplateau. De economische activiteit 'ontgronden en herinrichten op het Graetheideplateau' hoeft niet vanzelfsprekend te leiden tot ongewenst verlies aan open groen gebied en agrarische gronden. Dit is afhankelijk van de herinrichting na uitvoering van de ontgroning.

Vraag 5.

Nu de bestuurlijke/maatschappelijke gevoeligheid in dit dossier duidelijk is aangetoond, bent u bereid om, alvorens er besluiten worden genomen door uw College, het besluitvormingsproces via een "onofficiële wensen en bedenkingenprocedure" in te richten om PS te betrekken bij dit politiek beladen dossier?

Antwoord.

Provinciale Staten staat voor het stellen van de kaders en die liggen voor ontgrondingsactiviteiten vast in de Omgevingsvisie Hfst.16. Bij een nieuw initiatief voor een ontgrondingsactiviteit dient door Gedeputeerde Staten aan dit kader getoetst te worden of de vergunning hiervoor verleend kan worden. Het afdoen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit ontgronden betreft aldus een wettelijke bevoegdheid van het College van GS en geen bevoegdheid van PS. Wanneer het om een bestuurlijk en/of gevoelig dossier gaat, zullen de Staten hierover geïnformeerd worden.

Echter aangezien het nog onduidelijk is of door de firma L'Ortye een aanvraag voor het ontgronden op het Graetheidegebied ingediend wordt en zo ja, waar en op welke wijze deze ontgroning en de grindverwerking gaat plaatsvinden en hoe de herinrichting van het gebied na een eventuele ontgroning gaat uitzien, is het dossier op dit moment nog te prematuur om u via deze procedure op de hoogte te houden.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de termijn voor het beslissen op een ingediende ontvankelijke aanvraag omgevingsvergunning voor ontgrondingsactiviteit slechts 8 weken betreft en de afhandeling conform de reguliere Awb procedure dient plaats te vinden. Hierbij is een “onofficiële wensen en bedenkingenprocedure” niet aan de orde.

Vraag 6.

Kan het College van GS, de hierboven in cursief weergegeven tekst over de maatschappelijke meerwaarde, net als het College van B&W van Sittard-Geleen, onderschrijven? Zo nee waarom niet en waarom heeft u die tekst dan op 27 juni 2023 als definitie over de maatschappelijke meerwaarde verstrekt aan de gemeente en het Graetheidecomité?

Antwoord.

Zie het antwoord op vraag 3.

Zoals eerder gesteld maakt de aanleg van een gebied ten behoeve van een natuurlijke en/of recreatieve ontwikkeling en/of het voorzien in het voldoende voorhanden hebben van regionale/nationale grondstoffenvoorziening maken onderdeel uit van de maatschappelijke meerwaarde afweging.

Indien er sprake is van voldoende maatschappelijke meerwaarde of aan het verbeteren van het functioneren van een maatschappelijk gewenste functie door het herinrichten van ontgrond terrein op het Graetheideplateau, dan legitimeert dit de vergunningverlening.

Bij de brede belangenafweging, die moet leiden tot het beschikken op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteit ontgronden, wordt ook getoetst of de aanvraag voldoet aan de gewenste positieve waarden uit de strategische gebiedsvisie.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Aan Provincie Limburg
T.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 16 december 2024

**Onderwerp: aanvullende schriftelijke vragen inzake Ontgronding Graetheide
n.a.v. uw antwoorden d.d. 3 december jl.**

Geacht College,

Onder dankzegging voor de tijdige beantwoording van onze vragen van 11 november jl., stellen wij u hieronder nog een aantal aanvullende vragen.

In antwoord op vraag 4 laat u terecht weten dat *“er in de directe omgeving van het initiatief vele ruimtelijke opgaven spelen als het verbreden van de A2, alsmede de gebiedsgerichte aanpak voor de duurzame ontwikkeling van het energieknooppunt Chemelot/Graetheide.”*

Wij zien op de openbare besluitenlijst van GS dat uw College afgelopen dinsdag, 10 december, het Verkenningdocument met daarin de aanwijzing van de voorkeurslocaties voor de verzwaring van de hoogspanningslijn (Maasbracht – Graetheide) en 380kV station heeft vastgesteld. In verkenning is Graetheide naar voren gekomen als de voorkeurslocatie voor de bouw van het 380kV station (ca. 30 hectare ruimtebeslag)

1. Kunt u aangeven wat de precieze locatie voor het hoogspanningsstation gaat worden?
2. De voorgenomen uitbreiding van het Brightlands Chemelot Campus is ook in het gebied, tegen het Lexhybos aan, voorzien. Kunt u op een kaart aanduiden hoe én het Lexhybos in zijn geheel behouden kan blijven, én het TenneT station van 30 hectare hier een plek krijgt en de voorziene uitbreiding van de Brightlands Chemelot Campus hier vorm kan krijgen?
3. Bent u het met ons eens dat voor het realiseren van in vraag 2 genoemde ontwikkelingen op de Lexhy en het ook nog willen toestaan van grindwinning en grindverwerking op het aangrenzende Graetheidegebied in samenhang met elkaar een onaanvaardbaar groot beslag legt op nu nog open groene ruimte in dit toch al zwaar belaste gebied in de Westelijke Mijnstreek? Zo nee waarom niet?
4. Bent u het met ons eens dat hier keuzes gemaakt moeten worden en het niet zo kan zijn dat hier nagenoeg alle open groen gebied en heel veel hectares aan agrarische gronden van de Lexhy en Graetheide ingevuld gaan worden met economische activiteiten. Welke keuzes maakt u?

In de beantwoording op onze vraag 8 laat u weten dat het afgeven van een ontgrondingsvergunning een bevoegdheid is van uw College en dat, *“wanneer het om een bestuurlijk en/of gevoelig dossier gaat, worden de Staten hierover geïnformeerd en/of actief bij betrokken.”*

Inmiddels hebben de gemeenteraden van Sittard-Geleen (met ruime meerderheid) en Stein (unaniem) moties aangenomen waarin de gemeenteraden zich duidelijk uitspreken tegen de voorgenomen plannen om op Graetheide grindwinning toe te willen staan. Daarmee is de bestuurlijke en maatschappelijke gevoeligheid duidelijk aangetoond.

5. Nu de bestuurlijke/maatschappelijke gevoeligheid in dit dossier duidelijk is aangetoond, bent u bereid om, alvorens er besluiten worden genomen door uw College, het besluitvormingsproces via een "*onofficiële wensen en bedenkingenprocedure*" in te richten om PS te betrekken bij dit politiek beladen dossier?

Tot slot hebben we nog een vraag over de **maatschappelijke meerwaarde** van ontgronding welke in uw beantwoording nog wat onhelder blijft.

In een e-mail die de gemeente mede namens de provincie op 27 juni 2023 in het kader van een WOO-verzoek aan het Graetheidecomité stuurde wordt duidelijk gesteld wat bedoeld wordt met maatschappelijke meerwaarde. Letterlijk staat er: "*het gaat erom of de gewenste positieve waarden uit de strategische gebiedsvisie daadwerkelijk door, of als gevolg van, de ontgronding worden bewerkstelligd/ worden gehaald. Oftewel dat ze niet worden gehaald als de ontgronding niet doorgaat. Alleen dan kunnen de positieve effecten toegerekend worden aan de ontgronding als maatschappelijke meerwaarde.*"

In antwoorden op raadvragen in Sittard-Geleen door het college van B&W geantwoord dat zij de cursieve tekst, desgevraagd aangeleverd door de Provincie, onderschrijven.

6. Kan het College van GS, de hierboven in cursief weergegeven tekst over de maatschappelijke meerwaarde, net als het College van B&W van Sittard-Geleen, onderschrijven? Zo nee waarom niet en waarom heeft u die tekst dan op 27 juni 2023 als definitie over de maatschappelijke meerwaarde verstrekt aan de gemeente en het Graetheidecomité?

Wij zien uit naar de zorgvuldige beantwoording van deze vragen, binnen de daarvoor gestelde termijn. Dank alvast.

Kathleen Mertens
Statenlid GroenLinks